

DOMOVINA

Izkajna št. 14. in 26. dan vsakega meseca. — Dopolni tuj se izdajo polletni in letni brošure. — Rokopisni se ne vračajo. — Za izdavanje se plačuje vsakekrat po 10 kr. od posredovalca. Vajta za celo leto 2 grl., za pol leta 1 grl., za četrto leto 3 grl. — Narodna naša se pošilja. Tiparstvo: „Domovina“ v Celju.

Za novo leto 1893.

Reame mihi nas navdajajo, ko stopamo v novo leto. V naši duhi nastaja vprašanje: ali bodo ta bodoča leta bolj srečna, bolj veselna, kakor mnogo so v vsakem letu minilo. V mihi imamo namreč srečo slovenskega naroda. Tudi ta čas je vroča, da posmiljamo, svojo minlost. V preteklem letu preteklo je namreč četrta stoletja, odkar ima Avstrija svojo nastavo. Pred pet in dvajset leti stopil je v življenje ustanoven zakon naše države. In v tem zakonu bil je oni glasoviti člen XIX., ki pravi, da so vsi nasodi v Avstriji jednakoobni. Kako je takrat ob tej dohodli vzkliko vsem rodoljubim Slovencem: srce! Mi siliš si, da je napredni dan srečnega, da se bodo odlej tudi slovenska narodnost spočitava, kakor druga, in da bodo doselji Slovenci vse, kar nam treba, da se kulturno razvijajo na narodni podlagi.

All prišlo je drugače. Z nastavo prišlo je na dan voljni red, ki je bil tako vročito nastavljen, da se je z vsakim priložnim volja večina namo-šleševskih zastopnikov. S tem je prišla odstav in rako Slovencem vodo nesprosto, nesvobolj- rane stranke. In zgodilo se je, da se je naš z našimkovan vatanovih zakonov od 21. decembra 1867: začela nova doba priganjanja slovenskih, svetila četih in slovenskih rodoljubov. Kaj je v tej dobi preostal slovenski narod, težko je v kratkem primeru naslikati. Silovita bila je osvitna doba l. 1870 do l. 1879. Mladilo se je takrat, da bodo z razsvetlovan misli Slovencev in da bodo iz tega naroda v naslednjih letih naredili tojpo pomembnih reingatorov.

All ni se jim posrežilo; narod se je dejal. Kako tudi ne; narod naš je bil od nekdaj v boju strijem. Vse razmere vseljavna naravika našega

naroda so neugodne. Nesvarno zgodovino, na katero li s pomenu kazali in imenali pomolje redove. Prvočajni prišli smo v dožiko z avstrijskim ger- manskim plemenom, ki nam je bo pred tisoč leti začelo naravno naše plemenstvo in ki nam je pri pomoljih nesrečnih bojih razpostavilo gradove. — trdnjave po naši domovini, kateri so bili do- novi trdnjave in razsvetliva. Stoletja je jedel naš narod v robitvu tujih graščakov. Gradovi so bili izročeni tujcem, mesta so bila pokrajeno od nemških vojskoven, in ostal je jedini kmot, to jedno bodočega slovenskega razvoja.

Pa tudi za ta jedini sloj slovenske družbe, ki je bil mosen obdržati slovensko enjstvo, prišla je nesreča za nesrečo. Kar nam doma ni pobrd graščak, ropal nam je sovražnik od zvanja. V pobrdi roni izid je pluz za svojega gospodarja, v drugi meš super Turka.

Kaj čuda, da se v taeh razmerah nimo mogli razvijati? Kaj čuda, da se nas potislili te- kom tisočletja v današnje meje. Sod naš je po- tovanje ostanja velikega rodu, ki je bil v dolžni do- lavarske zemlje, do Dunaja in do bitnega jetera. Ta naš rod dal je nekaj čelama Slovencem svoje ime. In ta naš posedoval je nekaj trknat to- liko osejje, kakor je ima dusek. Ni tedaj mnogo kar redovanje pred pogrom. Vendar, kar le imo- mo, vedno je vseh naših nesreč.

V tem trudu in boju, v tem poljanju in tre- pljanju pa naroda slovenskim našena misel ni bolj telobila, kakor ta, da odkar imamo v Av- striji nastavo, odkar se smemo ogledati v javnosti po svojih avstroskih po debelih in državnih zloeh, nismo nazadovali ampak znatno napredovali. Napredovali smo osvitno ob me- jah slovenskih in v naši zoben štajepki. Na tem napredku pa ima najprej zaslag naravno naše fa-

siopije. Kolikor bolj prodita to v namo narada in ispolniva napredno izvirno čaopanje, toliko bolj napredovanje.

Storili vse pri tem narodnem delu, da se okrepil slovenski ljudski osvitno v jeteri štajepki in se izgnali vsi nasodi kos slovenskega osvitja, to je namen tujih nasloga leta. Pošteno smo se trudili doslej v slovenskih naših razmerah ustredi tem zahtevam. V vselji mori ustrelali bodomo tej nalogi v bodoče. Želati je le, da napori po- smolnih rodoljubov zaslejo odlična v vsaki na- rodni bitli. Želati je, da si iz vsake boljše na- rodne bitli dnu naravno zavesti s knjigami, čaopaji in t. d. v druge hitre, v druge vase do najprijetije kobe na pogorju.

Le ako vaukdo, komur bijo srce za te na- rodne idejaje, stori svojo dolžnost, upati je, da se občasno obadi tolikanj potrebna narodna zavest naš Slovence. Potrebna nam je, ko srca, kakor klin zaletli mej tri narode: Neme, Italijane in Madžare, vse po kulturnem elementu namo na- sprave in nesprave.

Daka je mnogo. Najprijetije delo ključa nas na pridobivanje slovenskih del ter 2 njim vnanji boj zoper nemški „buljenzim“ in na pri- dobivanje javnih zastopov. Koliko je le, da v naši slovenski štajepki naroda, tvoj in moat, ki je po kritvici v nemških rokah? Ne v prvih nemških, ampak v rokah ljudji, kateri bi se v svoj zaslopljanji zali imenovali Nemo, kte- rim pa se je jezik in ime narodno pristnega Slo- vena. Zoper te gre naš boj. Vsaka občina, vsak javni zastop na slovenskem osvitju mora se pridobiti za slovensko misel.

Pol milijona skoro stoje narod slovenski na južnem slovenskem. Varnosti imamo pred vsem to množico pred postajevanjem, osvitni je za

LISTEK.

Pokristjanjenje korokih Slovencev.

Gotovo vam vnetih, podrajni mi štajepki rojaki, ako vas naše osvitno z zgodovino vadih teptanih korokih lektor, ter vam tu pa tam pedim tako črtice iz preteklih in sodanjajo one jasnega našega rodu, ki je bila v prejšnjih dneh najprijetijega, ter odčinjena v osvitno vpro- dno slovensko, katero so vsilili domski kmoti, na katerih dvoru govrali se je izkajljivo je- ni naš mladočeljni sloj slovenski. Oj mihi Bode, kje je ona slavnost dnu, kje?

Kake vsi stari Slovenci, ali so tudi Ko- stanci pagani, četili so mnogo bogov in bojni, kakor: Verina, Beliboga, Črnoboga, Živo, Moos itd. ter jim darovali, živali in poljake prilike našefajto za orno.

Pod časo premejanjavanja narodov, trdili so se zopredji potrajati razstirni svoje vso je- znarivo med paganskimi štajepki, a Slovenci branili so se je igrava z vsaki silnost, tako, da se jim ni posrežilo kristjanstvo mej njimi skro- stinili, le tu pa tam našli si krogva mladočel-

kristjani — Slovenci, a le ta je v mnogih ključ na pomolje svoje staro bogove.

Se le ko našli zahajati med Slovenci nemški misljanji iz Solnogradskega, začelo se je polgama razstirati Kristnovo vera med kve- stikimi Slovenci.

Najprej je k temu pripomogel njih vojvoda Berat, ta je namreč, ko se po napadli divji Olet, poklidal svoje oselo nemško Slovencem kristjan- na pomolje, ki nosi prišlo in potrdilo Olet, a zvesti tudi potrajajo Slovenci.

Uprav tati čas našlo se je razstirati krist- janstvo med Slovenci, a hiteljo najdno a tem tudi navdovanje Korocev mej Slovenci, ter kritjo premejanjavanja, ki je mnogote Slovenci pobolni od 748. leta po Kristnove trdnje do današnjega dne, potislmo do onih naš obli koroški je- dančana bitli ljudji boji za „svetico“, izstreliti grad, za kolo ter za slovensko besedo v boljši bran.

Ko so baravni Slovenci potislmo, so Do- ratovnega niza Karosta in njegovega vrnika Kaj- timar v tati sedaj na baravsko, ter je tati po- kristjanji.

Pa smrti Korocev nastopje ljudje Karosti; ta je bil tedaj prvi kristjanji vojvoda — a tudi potrajnjeni knezi! Le potlasi se je širilo pod njegov vladjo kristjanstvo, ker so bili svetniki

oglj Nemci, ki so razstirali lepo ter staročasno osvitno potrajnjenje naroda slovenskega.

Oj, da bi imel Karost domate duhovnike, ki bi namod svoje poznan, ter poturali v mihi materinščini, kako maglo in lero vsaj upra bi se bila Kristnovo vera slovenskima, tako so se pa Slovenci na svo moč upirali, ker so najprijeto a tem kristjanstvom uprli vso proutost.

Leto 1251 povzema vladavost Kajtimar, ki je bil bogosloj, goreč kristjan, takrat se le je sprejetanje Slovencev hitraje napredovalo, kajti Kajtimar je iz Solnogradskega poklidal svetoslo- dno v dohodu. Najprej se je trditi Majora kristjanstvo razstirati, proutje Škof Modest, ki je solnogrski Škof Virgil pa Kajtimarovo proutje v dohodu postel.

Stari Modest bil je res navarodno potolčen mož in ves svet od svoj pokle, svitval je ne- daleč od vspejedskega grada in blizu razvalin rimskega mesta Virumum v „Gozpe sveti“. Od tam se je v Korokih širilo kristjanstvo na vse strani.

Ko prišlo Škof Modest v „Gozpe sveti“ os- vitel je današnje slovensko romansko cerkev, ter je povzeli v čast Materje Božje, je „Gozpe svete“ postajal se je Modest zali na to, odjaj na ono stran. Strelilo vnetje je naradalo od dne do dne. Ustanovile so se najprej okoli „Gozpe svete“ fare in od ted vedno bolj širilo na okrog.

čas, ki bode v Avstriji nastopila slovenski narodom pravičnega dole, in ko se bode tudi Slovencem stalo v jedno jezstvo pod slavno krono naših Habsburčanov, in vreden je in rod, da se naj hitro upne. Kjer goda krana, nam potjano, našta malo živimo in sljaj gore, tamz omili tejo to ginivo. V njem pa pehiva nad bister, sljav in marljiv. Ne bodimo torej obupali nad našo bodočnost. Potrpežljivost in vestnost sta mala, ktero smo rano v pesnikem četverdesetju pokazali v tako občini svet, da bi pomoren postal od kulturni svet, bode se zvršila. Mnogo je pa narodov večjih po številu, nego naša, ki se delajo in bogatejši ali bolj marljivi, kramnega in plemenitejša ljudstva in le da si nam z nasmejivostjo očijajo, da nas je malo, po dober vodo očisti malo svet in se nam bje. Z delom jim tudi zasmejro dočakano, da smo vredni čaranka in samostojnosti. Naše delo, na rečeljno dole, da nam svoje enkrat očista na dobrodojno samostojnosti. S tem geslom podpirajmo novo leto 1893. Dal Bog, da bi se ob njega kontcu z zadovoljstvom očitali na prošla dejanja.

Čeljske novice.

Slovenski v Čelji. Gali se znan našim, v katero toče namreč celjska lika ustroji zavestno vedno bolj se razvijajo slovenski živeli v Čelji, in pokazali, da je to mesto v občinski slovenskem delu dežele — občinski nemški. Ne, pe-mitirali se maza, da ti ljudje igrajo na svoji pe-mitirali ljudi narodno politično „gassenbau“, ki ostane vedno grda pesem: za drago po simpativno delnja in razuma. — Ne vemo pa, kaj naj preberemo k uradnemu prevzemu mestnega župana g. dr. Neukirchnera, ki igraja v nemških listih, da je Čelja „nemški“ mesto, in da Slovencem v tem mestu in vsem nekaterih poslovo, dijakov, vojakov in spleto takih ljudi, ki nimajo v mestu občutka. Tak uradni prevzem mestnega župana je uradni škandal! Gospod župan! Ne pripravite se o tem, če ima Celje 6200 ali manj 6000 prebivalcev; mi sami hitimo tamz mesto še tisoče vol prebivalstva, toliko sveda, ki se bode pod komandno Valske. Stopite pa in v mestnega urada ali pa v Vals „nemški“ družbo pri „graundje“ na ulico med ljubane, odprete oči ter si očelje napoje in imena romah trgovcev, obrtnikov in javnih opravnikov, očelje tudi Valske ulice vsake ter postajajo gverovci, ki v Vals mestu neprijeto bje na oči — in gospod župan, če zimate še razne na ulico ali pa knamnih ulic, primali bobote, da Vals uradni popre-vek ni občev — za Vals poprevek! Tak popre-vek drži se od danes do jutri, kakor od danes do jutri bje — celjske nemšev! — Protestirali pa ozemno proti takemu postopaju jamo v imenu slovenskega razumnitstva in celjskega mesta, ki plačajo davke in mestne dohode ter občino obsega tako razširjave in v celovitosti uradne igave.

Sevi Možet bil je moč naračnaja, ter polje občev, zatorej ga niso ljublili krist-jani, nego tudi paganski Slovenci, kajti on jih ni imel in očišnja poganjati; kar je strel, strel je in blažega namena pridobil nimim potem pagane za svoje vno, zlo pa tudi noben nemški dahotnik ni imel tolelega upeba tej koraknici Slovenci ko sveti Možet.

Ko škof Možet umrje, pokopali so ga v Gospi svetoj cerkvi, kjer dohodbe potrjuje občinski teko blagosa mesta. Komaj je Možet umrl, še ni se spomnili pogajati Slovenci, ter naslednika Modostrova Latina iz dolede pregnali, a Kajmizar si je pomagala Slovence a pomočjo kristjanov podvelj.

Leta 768, umrl je Kajmizar in sedaj dele se uzneme sedit: boj med kristjani in pagani. V srednji Koroški so Slovenci nazore še volche kristjani postali, kar jih je pa bralno ob Muri in za sngromj. Korokotom se so tridravno usvajali svoje svet.

Zato so tudi po Kajmizarovi smrti zavreči, bile so dve stranke kristjanka in poganska. Prva je hotela kristjanska, druga pa paganska vladati, pa gromotni boji je trajal do 772. leta.

Kajmizarova udova polegno mej tem se svojim sitem Valhanom za burško in karavski

(Obišle slovenske obrtne društvo), ki bode imelo svoj sedaj v Čelji, razbrilo je nezerno Nemce in zemljanke, posebno obliki. Zakaj gospoje knjigo na pomoč celo armado nemstva proti ubogemu društvu, če je v Čelji vsi vate tak „stranski dostah“ in občinski priatel Nemci. Prebrani naš bode, da med nemškimi obrtniki društvo ne bode sitosev lakah, če se pa potegne za Slovence in slovenski obrtnikom pomagajo zavestnosti in stanovske koristi, menimo, da bode ravno pravo. Dal, gospoda, tudi Čelje bode dobito pravo pravno lice, morda prej predno miltne.

(Kajkijale ali kaj?) Neko k. vr. okr. glav- varstvo na Štajerskem, dopisalo je občini v njegovem področju vrnudi dopis, navit v „Deutsche Wacht“, v kateri številki se nazorno zapada g. kajtan ševstvo. Ni na vemo, kako je to prišlo, pa čudno se nam vili, da se uradni dopisi druge vaje in tako zavrite, ker je gotovo vedno druge papirje in tudi zavriti smo tako dragi, da bi se jih največji urad ne mogel privoščiti. — Taka „koptarata“ paš ali umetna.

(Celjsko siltaljsko društvo) storijo g. t. m. v občinski kol.

(Siltavstvo vedno.) Prezaposljeni prostri — to je ne nekaj let sem znašio tega vedno v celjski štirnidi. In tako je bilo tudi v soboto zvečer, imenadili so nas prijeto parot, ki se v nazornim velikim številu in s dovoljno tomojto pali stali shora, „večer na last“ in „Hirovogravo“. Tudi komični prior in četverdesetjo so splošno upjali. Gospiča Olga Berdajeva in Maribora paja je dve ljubke pesni ter obrala občinitvo s svojim svroznim glasom. Glavni in mestrijoje prika-rovno točki vpravdo bila sta pa svedo tembera-zaška shora, „Tam na gore“ in „Birik“, igrala sta se posred od sedmih do dri. Kapanas z nepriča-kovalo odsmojem. Tamnariški celjaki došli so na besno odobravanje oči haljjo odsmok take pesni, ki se je sproji z občnim vsodjem. Gotovo je, da ima zori tamnariški svoj valen po- man in lepo dohodati v našem društvenem življenju. Po končni tomboli, sledi jim smrečo novo leto. Še dolgo tava poteta zahvala se je družbi peh poja, ter restni in haljji goveči. K. Birkov-ski večera pripomogi so veliko vrli naši v Čelji gramotniki „Trgljavani“. Obštemno je bilo skrajno občilno in mesta Celja.

Markarica „Celjskega Sokola“ bode v ne- deljo, dne 5. februarja. Val prostori dekorativni bode v kitajskem slogu; na kaj opazovanje cenjena vobščetno.

(Obišle svet „Celjskega Sokola“) K občev- no shorovanju prišlo je bilo 30 izvrstnih in nekaj polpomenih članov. In poroči posamezno, da je društvo „Celjski Sokol“ priridilo kakor l. 1891, tako tudi v preteklem letu svojih članov z razlišanji, lepo vrsto zalavnih vedno; poleg tega došlo je še društvo dejansko pri posmesti društvenega namo; a skupno s Sokrom v ljub-

ljani. Najbolji vseh drugo je mlado društvo a svojim imenom v šoljanj in jamo letovalno dne 14. avgusta 1892; letata došlo je to namo od „Celjskega Sokola“ 38 članov. Tolovodi se v društ-veni toledavnici občilke ljubake kole škrt na točaj; udeležajo se poprečno 8—10 članov; tudi se vgaajo v toledavi vajnici v poprofnem šte- vilu 12—16 po 2 uri na teden. Društvena imovina obetaja v lepen toledavnici ondu, toledavi opravil, poleg tega je poseben naklad za zastavo, za katero se nahajajo prostovoljni donosi.

Posvečo poročilo se bo sestavilo in razpo- šilno članom in podpornikom. V tokatem letu nazpni „Celjski Sokol“ obitajno makharano v nedeljo 5. febr., ob osnem vrbi se pripravo na letak občilki shoroviti v ljubljano. Zadanje na najmanj valna približev krojko delujočega društva je omevanje tamnariške shora. Društvo hitimo vstranake podpore in za ključno — krapak „Na adar“

(Nova mitacija) S prvim dnem meseca pro- sinesca t. l. nastala je nova mitacija ali maza v Dremšnjavci pred Zvezno. Prerastala pa so je tudi mitacija in Vajnovavci pred Novocerkvjo na državi osti pred Vojnik, takš, da morajo od 1. prosinesca t. l. tudi Vojnaki plačevati mita- cijo. Ker so je mitacija od moeter odpravila in vrpjala tako od oate, mitacija se je ona v Št. Petru udavno.

(Povehli gledilni vlak) s Štajerskega v ljubljano vedno bode radi raznih zapret, le je v nedeljo 22. januarja 1893. Vse področni ob- četirno pravičeno po listih in pisakih.

Spodnje-štajerske novice.

(Prezeme pri 4 dohodilni) Č. gosp. Fr. Biračan, gre in Št. Lovrenca na kor. Solenzni za kaplana v Št. Uj. pri Turjaku; g. g. I. Furgal je za provizorja v Steperca, g. M. Cilenčič, na njegovo mesto za kaplana v Kostivalu, g. M. Stolec iz žršč. za kaplana k sv. Kuzmijani na Poljenci. — Umrli je g. župnik in častni kano- nik J. J. Jeraj v Žalcu.

(Prezeme pri siltaljskari) G. A. Haupt- man je postal siltaljski pri. Kapelj nad Dravo, G. I. Zupan, siltalji v Turjavju in M. Majcen, siltalji v Brežicah sta menjala občilnana. G. I. Biračan, siltaljski v Št. Andraju v Leskoveci, je stopil v pokoj. G. I. Krstič je postal nadvoj- voj v Slov. Istriji. G. Fr. Brinar je dobil občil- najšnje službo v Črnejevju, g. M. Kavčič v Mar- gariški. V pokoj je stopila siltaljska šubic v Konjicah. Nadvojvoj v Rečici je postal p. J. Klemenčič.

(Umrli) je v žalci dne 18. t. m. vr. gosp. župnik J. Jeraj. Najni bil je blaga duha, ob- levno in zmogljivi, moč. Bil je častni kano- nik, knesnikoljski svetovalec in član občilnega za- stopa celjskega. Naj v miru počiva!

(Pridobivna sv. Cirila in Metodja v Te- harjbi) detala je občilnega pokrovitelj v sodi-

rojnosti? Ali je prijatelj in varh pravo vero? (na sveti vrti)? Na to vsi odgovorje: Dal je v vseh bo. Kmet ga nepot pravo: „S koga pravico ne namore pregnati in mojeja sedba?“ In zapel vsi odgovorje: Dobri svet bošer bolšev, narogostega bika, narogostega kobila in obike, katero kmet vlep na sobi tava, tudi bo traja hito opravit vsoj sveto darva.“ Kmet natj kmetu lakho na šec ulazni in opomniti ga, da naj bode pravilna solžna, odstopi in polje živinčeti seboj. Potem stopi kmet na kamen, potegne meč in mahne i njim na vse širi kraje sveta, in glasno prične, da boho bili vseni solžni po dolžnosti in pravici. Pri ustanovljanju pije vodo vjrova tudi iz knesnikoljske občilke, kar naj je dohodna zmla, nadvojvo šiveti se s tem, kar jamoča želja moli. Kmet je tudi vskojnik, ki ga pred osnajej vobštevno dolžan odgovoriti in v slovenskem jeziku.

Po dokončanem ustanovljanju se vodo vj- voda z vsem opremanom v Gospi svetoj cerkvi k svetoj molji. Prišaga vjrodo, katera je bila ke leta 1687, 1697, in 1711, propizjana se glasi:

Kako mene je sodni zapret brava, v zapovedan, tako hahbiti streliti v vase depozitni, tako mudi Bog pomni sveta dince Marja Kate boja v vase Šteatli.

Ta prišaga je sestavljena med dvojnajstimi

